

SODBA KRAJNC ZOPER REPUBLIKO SLOVENIJO

SVET EVROPE

EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

(Pritožba št. 27694/02)

SODBA

STRASBOURG

27. april 2006

Ta sodba bo postala dokončna pod pogoji iz drugega odstavka 44. člena Konvencije. Mogoče je, da bo na njej opravljena uredniška redakcija.

V zadevi Krajnc proti Republiki Sloveniji
je Evropsko sodišče za človekove pravice (tretja sekcija) v senatu, ki so ga sestavljali:

gospod J. Hedigan, predsednik senata,

gospod B.M. Zupančič,

gospod L. Caflisch,

gospod V. Zagrebelsky,

gospod E. Myjer,

gospod David Thór Björgvinsson,

gospa I. Ziemele, sodniki,

in gospod V. Berger, sodni tajnik,

po posvetovanju za zaprtimi vrati 6. aprila 2006

izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva je bila sprožena s pritožbo (št. 27694/02) proti Republiki Sloveniji, ki jo je pri Sodišču na podlagi 34. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju: Konvencija) 18. julija 2002 vložil slovenski državlján gospod Borut Kranjc (v nadaljevanju: pritožnik).

2. Pritožnika je zastopala Odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (v nadaljevanju: Vlada) je zastopal njen zastopnik gospod L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnik je na podlagi prvega odstavka 6. člena Konvencije zatrjeval, da je bilo trajanje postopka pred domačim sodiščem, v katerem je bil udeležen kot stranka, predolgo. Navajal je tudi pomanjkanje učinkovitega domačega pravnega sredstva v zvezi s predolгим trajanjem sodnega postopka (13. člen Konvencije).

4. 7. septembra 2004 je Sodišče odločilo, da o pritožbi glede dolgega trajanja postopka in glede pomanjkanja učinkovitih pravnih sredstev v zvezi s tem obvesti Vlado. V skladu s tretjim odstavkom 29. člena Konvencije je odločilo, da hkrati odloči o dopustnosti pritožbe in o utemeljenosti zadeve.

DEJSTVA

5. Pritožnik je bil rojen leta 1965 in živi v Velenju.

6. Dne 2. aprila 1995 se je pritožnik poškodoval v prometni nesreči. Med vožnjo motornega kolesa je nanj skočil pes in povzročil, da je pritožnik padel. Lastnik psa je imel sklenjeno zavarovanje pri zavarovalnici ZT.

7. Dne 25. avgusta 1997 je pritožnik vložil tožbo proti ZT pri Okrožnem sodišču v Celju in zahteval odškodnino v znesku 231.201 tolarjev (približno 965 eurov) za nastalo škodo.

Med 23. marcem 1999 in 4. oktobrom 1999 je pritožnik petkrat zahteval, naj se določi narok za glavno obravnavo.

Dne 13. marca 2000 in 24. marca 2000 je vložil pripravljalo vlogo in/ali predlagal dokaze.

Noben od petih narokov za glavno obravnavo med 8. marcem 2000 in 28. junijem 2000 ni bil preložen na pritožnikov predlog.

Na zadnjem naroku je sodišče odločilo, da bo sodbo izdalo pisno. Sodba, ki je ugodila pritožnikovemu zahtevku, je bila pritožniku vročena 14. decembra 2000.

8. Dne 27. decembra 2000 se je pritožnik pritožil na Višje sodišče v Celju proti odločitvi o stroških postopka. Pritožila se je tudi ZT.

Dne 6. februarja 2002 je sodišče ugodilo obema pritožbama in vrnilo zadevo sodišču prve stopnje v novo sojenje.

Odločba je bila pritožniku vročena 7. marca 2002.

9. Dne 12. marca 2002 je pritožnik pri sodišču prve stopnje vložil pripravljalo vlogo.

Dne 29. maja 2002 je sodišče opravilo obravnavo in zavrnilo pritožnikov zahtevek v zvezi s stroški.

Sklep je bil pritožniku vročen 4. junija 2002.

10. Dne 5. junija 2002 se je pritožnik pritožil na Višje sodišče v Celju.

Dne 8. oktobra 2003 je sodišče pritožbi ugodilo in zvišalo znesek dosojene odškodnine.

Pritožniku je bila sodba vročena 21. oktobra 2003.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV PRVEGA ODSTAVKA 6. ČLENA IN 13. ČLENA KONVENCIJE

11. Pritožnik se je pritožil zaradi nerazumno dolgega trajanja postopka. Skliceval se je na prvi odstavek 6. člena Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih ... v razumnem roku odloča ... sodišče.«

12. Vsebinsko je pritožnik nadalje navajal, da pravna sredstva, ki so v Sloveniji na voljo glede nerazumno dolgih sodnih postopkov, niso učinkovita. 13. člen Konvencije določa:

»Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi, če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti.«

A. Dopustnost

13. Vlada se je sklicevala na to, da niso bila izčrpana domača pravna sredstva.

14. Pritožnik je izpodbijal to navedbo in trdil, da domača pravna sredstva niso učinkovita.

15. Sodišče ugotavlja, da je obravnavana pritožba podobna zadevam Belinger in Lukenda (Belinger proti Sloveniji (odl.), št. 42320/98, 2. oktober 2001, in Lukenda proti Sloveniji, št. 23032/02, 6. oktober 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade o neizčrpanju domačih pravnih sredstev, saj je ugotovilo, da pravna sredstva, ki jih je pritožnik imel na voljo, niso bila učinkovita. Sodišče opozarja na ugotovitve v zadevi Lukenda, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitega delovanja sodnega sistema.

16. Kar zadeva obravnavano zadevo, Sodišče ugotavlja, da Vlada ni predložila nobenih prepričljivih dokazov, zaradi katerih bi morale Sodišče to zadevo obravnavati drugače od uveljavljene sodne prakse.

17. Sodišče nadalje ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu tretjega odstavka 35. člena Konvencije. Prav tako ni nedopustna iz katerih koli drugih razlogov. Zato je pritožbo razglasilo za dopustno.

B. Utemeljenost zadeve

1. Prvi odstavek 6. člena

18. Obdobje, ki ga je treba upoštevati, se je začelo 25. avgusta 1997, na dan, ko je pritožnik vložil tožbo pri Okrajnem sodišču v Celju, in se končalo 21. oktobra 2003, na dan, ko je bila pritožniku vročena sodba Višjega sodišča v Celju.

Upoštevano obdobje je torej trajalo skoraj šest let in dva meseca na štirih stopnjah sojenja.

19. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka ocenjevati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in vpletenih oblasti ter presoje, kolikšen je bil pomen sporne zadeve za pritožnika (gl. med drugim Frydlender proti Franciji [GC], št. 30979/96, odstavek 43, ESČP 2000-VII).

20. Po proučitvi vsega predloženega gradiva in v skladu s sodno prakso Sodišče ocenjuje, da je bilo trajanje postopka v obravnavani zadevi predolgo in ni izpolnilo zahteve po sojenju v razumnem roku.

Prišlo je torej do kršitve prvega odstavka 6. člena.

2. 13. člen

21. Sodišče ponovno poudarja, da 13. člen Konvencije zahteva, da se zagotovi učinkovito pravno sredstvo pred domačimi oblastmi za zatrjevano kršitev zahteve po sojenju v razumnem roku iz prvega odstavka 6. člena (gl. Kudła proti Poljski [GC], št. 30210/96, odstavek 156, ESČP 2000-XI). Sodišče ugotavlja, da je ugovore in trditve, ki jih je predložila Vlada, zavrnilo v prejšnjih zadevah (gl. Lukenda, naveden zgoraj) in ne vidi razloga, da bi v obravnavani zadevi prišlo do drugačnega zaključka.

22. Zato Sodišče meni, da je v obravnavani zadevi prišlo do kršitve 13. člena zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v domačem pravu, s katerim bi pritožnik mogel pridobiti odločbo, na podlagi katere bi lahko uveljavljal svojo pravico do sojenja v razumnem roku, kot to določa prvi odstavek 6. člena.

II. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

23. 41. člen Konvencije določa:

»Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje.«

A. Škoda

24. Pritožnik je zahteval 5.000 EUR (eurov) za nepremoženjsko škodo.

25. Vlada je zahtevku oporekala.

26. Sodišče ocenjuje, da je pritožnik gotovo utrpel nepremoženjsko škodo. Po prostem preudarku mu po tej postavki Sodišče prisoja 1.000 EUR (eurov).

B. Stroški

27. Pritožnik je zahteval tudi približno 970 EUR (eurov) za stroške postopka pred Sodiščem.

28. Vlada je zahtevku oporekala po višini.

29. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov le, če dokaže, da so dejansko nastali, da so bili potrebni in da so razumno visoki. Sodišče tako v obravnavani zadevi ob upoštevanju podatkov, s katerimi razpolaga, in gornjih meril ocenjuje, da je pritožniku razumno prisoditi celotni zahtevani znesek.

C. Zamudne obresti

30. Sodišče ocenjuje, da je primerno, da se zamudne obresti obračunajo po mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, zvišani za tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. razglaša, da je pritožba dopustna;
2. razsoja, da je prišlo do kršitve prvega odstavka 6. člena Konvencije;
3. razsoja, da je prišlo do kršitve 13. člena Konvencije;
4. razsoja
 - a) da mora tožena država pritožniku v treh mesecih od dne, ko postane po drugem odstavku 44. člena Konvencije sodba dokončna, plačati 1.000 EUR (tisoč eurov) za nepremoženjsko škodo in 970 EUR (devetsto sedemdeset eurov) za stroške postopka, zvišano za morebitni davek;
 - b) da se po izteku navedenih treh mesecev do plačila obračunajo na navedene zneske linearne obresti po stopnji, ki je enaka stopnji posojilne obrestne mere Evropske centralne banke, zvišani za tri odstotne točke;
5. zavrne v preostalem delu pritožnikov zahtevek po pravičnem zadoščenju.

Sodba je napisana v angleščini in pisno notificirana 27. aprila 2006 v skladu z drugim in tretjim odstavkom 77. člena Poslovnika Sodišča.

Vincent Berger John Hedigan
sodni tajnik predsednik senata